

Stichting **Pensioenbehoud**

Als uw pensioen u lief is

Aan het Dagelijks Bestuur van de
Sociaal Economische Raad
Postbus 90405
2509 LK Den Haag

Betreft: de brede dialoog pensioenverkenning

Veenendaal, 19 oktober 2016

Geacht bestuur,

Naar aanleiding van de op 13 oktober j.l. door de SER gehouden *Brede dialoogbijeenkomst pensioenverkenning* vragen wij uw aandacht voor het volgende.

Tijdens de bijeenkomst werd uit zowel de presentatie als de verwoording van de te bespreken punten duidelijk dat de bijeenkomst uitsluitend ging om de SER variant IV-C en die variant werd als zodanig ook stevig gepromoot. Er was tot onze grote teleurstelling geen ruimte of aandacht voor SER variant 1-B die op verzoek van de politiek ook verder zou worden onderzocht (brief van stas. SZW Klijnsma aan TK van 8 juli 2016, pag. 5, alinea 3).

De SER variant IV-C is een verbeterde beschikbare premieregeling zoals omschreven in de Pensioenwet als één van de drie pensioenregelingen. Deze regeling is echter een financieel product met een individuele pensioenpolis die hoofdzakelijk onder de *Wet financieel toezicht* valt en wordt uitgevoerd door pensioenverzekeraars. Daaruit volgt dat de solvabiliteitseisen veel hoger zijn dan bij de belangrijkste pensioenregeling uit de Pensioenwet met als basis een door de EU erkende sociale werknemersregeling zijnde de uitkeringsovereenkomst door bedrijfstaking- en ondernemingspensioenfondsen zonder winstoogmerk met circa 90% van alle huidige pensioenen. Voor de zelfde premie betekent dat in de praktijk dat variant IV-C tot veel lagere pensioenen zullen resulteren. Dat komt met name door hogere vereiste (individuele) buffers vanwege de 99,5% resp. 97,5% zekerheid en hogere kosten tot wel 2,5% (de Wabeke-norm) tegen gemiddeld 0,5% van de pensioenfondsen.

Wij zijn dan ook voorstander van verbetering van de huidige uitkeringsovereenkomst met CDC financiering waarvoor de sociale partners hebben gekozen, aan te duiden als de variant 1-C, die gehandhaafd blijft naast de bestaande kapitaal- en premieregelingen ondanks de al sinds meer dan 60 jaar bestaande relatief iets grotere kans op verlagingen dan bij een financieel product. Wij hebben daaraan de naam gegeven van *Individuele Pensioen Uitkeringsovereenkomst*. Daarmede worden tevens bestaande rechten van actieven en post-actieven in hoge mate gerespecteerd en blijft de opbouw van nieuwe rechten op basis van de uitkeringsovereenkomst waarschijnlijk.

Hierbij is van belang de uitspraak van de Hoge Raad uit 2012 (ECLI:NL:HR:2012:BT8462) dat "een pensioenaanspraak een zelfstandig (voorwaardelijk) vermogensrecht vormt." en daarmee een individueel pensioenrecht is, maar met een beperkte beschikkingsvrijheid als eigenaar, maar dat geldt ook voor de individuele premieregeling. Ook Europese regelgeving zoals het EU Handvest Grondrechten, het EVRM en de jurisprudentie beschermen de eigenaar van de pensioenaanspraak van actieven en het pensioenrecht van post-actieven. Hiermede is het persoonlijke pensioenvermogen met collectieve risicodeling voor zowel de verbeterde beschikbare premieregeling als van de verbeterde uitkeringsovereenkomst gerealiseerd.

Stichting **Pensioenbehoud**

Als uw pensioen u lief is

Voor deze variant 1-C zijn o.a. de volgende verbeteringen voorzien:

1. Een door de EU erkende sociale werknemersregeling op basis van een (aangepaste) Pensioenwet met verplichtstelling ter voorkoming van armoede op de oude dag, waarbij de bedrijfstakpensioenfondsen zonder winsttoegmerk gehandhaafd blijven;
2. Een toe te zeggen pensioenuitkering zonder zekerheidsmaatstaf (alleen ambitie) op basis van een macro-stabiele discontovoet zoals eerder geadviseerd door de SER;
3. De doorsneepremie kan eventueel worden aangepast, maar niet met een beperkte degressieve opbouw ter voorkoming van indirecte discriminatie van vrouwen op pensioengebied.

Als toelichting op de voorgestelde wijziging van de regeling voor de doorsneepremie dient het volgende. Volgens de prejudiciële beslissing van Europese Hof van Justitie van 26 september 2013 inzake HK Danmark tegen Experian A/S, zaak C-476-11 (ECLI:EU:C:2013:590) is een oplopende premie niet in strijd met Europees recht *"mits het daaruit voortvloeiende verschil in behandeling op grond van leeftijd passend en noodzakelijk is om een legitieme doelstelling te bereiken. Het staat aan de verwijzende rechter om dit na te gaan."*

De werkgever had een bedrijfspensioenverzekering op basis waarvan de werkgever, als bestanddeel van het salaris, pensioenbijdragen betaalt die hoger worden naar gelang de leeftijd van de werknemer. Die bijdragepercentages waren als volgt:

1. Jonger dan 35 jaar: werknemersaandeel 3% - aandeel werkgever 6%;
2. Van 35 t/m 45 jaar: werknemersaandeel 4% - aandeel werkgever 8%;
3. Vanaf 45 jaar: werknemersaandeel 5% - aandeel werkgever 10%;

De argumentatie van de werkgever was dat de regeling "in de eerste plaats aan oudere werknemers die in een latere fase van hun loopbaan bij een werkgever beginnen te werken, de mogelijkheid biedt om tijdens een relatief korte aansluitingsperiode een redelijk pensioenbedrag bijeen te sparen. Voorts beoogt de regeling om jonge werknemers bijtijds in dezelfde bedrijfspensioenverzekering te integreren, waarbij deze echter, gelet op de omstandigheid dat voor hen lagere bijdragepercentages gelden, over een groter deel van hun salaris kunnen beschikken. Middels deze regeling kunnen alle werknemers van deze werkgever een redelijk pensioenbedrag bijeen sparen waarover zij bij hun pensionering kunnen beschikken." Daarom een goed pensioen, juist voor jongeren.

Een dergelijke opzet lijkt ons ook voor bedrijfstakpensioenregelingen een redelijke oplossing voor het probleem voor de doorsneepremie vanwege de toenemende aantallen ZZP'ers die halverwege hun loopbaan als werknemer zelfstandig ondernemer worden.

Wij verzoeken u met klem om ook deze SER-variant 1-C actief in de pensioendialoog te betrekken op basis van het KNVG-NVOG-CSO rapport *Naar een nastrevenswaardig pensioenstelsel* zoals op 25 november 2015 aan de SER per email is toegezonden en de bijlagen bij deze brief inzake de IPUO.

Wij zien uw antwoord dan ook met belangstelling tegemoet.

Een kopie van deze brief wordt aan het parlement gestuurd en andere belanghebbenden.

Hoogachtend,

Erik L. Daae
voorzitter.